

OSOBA FIZYCZNA

Kancelaria Prezydenta RP
Biuro Projektów Programowych

ul. Wilejska 10
00-902 Warszawa

Soest, 20.06.2013

**Projekt Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi
ochrony krajobrazu – Projekt z dnia 21.05.2012
Konsultacje społeczne – Wniosek do ustawy**

Szanowny Panie Prezydencie,

szanowne Panie i Panowie,

z zainteresowaniem przeczytałem projekt w/w ustawy. Jestem w Polsce wykształconym architektem i posiadam bogate dwudziestoletnie doświadczenie zawodowe w planowaniu w jednostkach administracji publicznej w Niemczech. Między innymi zajmowałem się też zagadnieniami planistycznymi związanymi z celem w/w projektu ustawy.

To właśnie tutaj w Westfalii w Soest podpatrzyłem jakie mechanizmy działają na potrzebę uzyskania i zachowania tych jakże ważnych jednakówóů bardzo ulotnych wartości estetycznych w ramach sterowania rozwojem miast.

Jako osobie regularnie odwiedzającej Polskę i starającej się zawsze promować walory kraju ojczystego dostrzegam również od lat dewastację krajobrazową, która jak Pan Prezydent słusznie zauważył jest ceną otwarcia wszystkich barier dla umożliwienia szybkiego wzrostu gospodarczego.

Krajobraz i wygląd miast i wsi jest wizytówką każdego kraju. Innymi słowy jak nas widzą tak nas piszą. I niestety z podsłuchanych tujejszych opinii ta część obrazu Polski jest przez odwiedzających ją obcokrajowców niekoniecznie pozytywnie odbierana.

Leży to w naturze naszego sposobu widzenia który bardzo mocno jest napiętnowany obrazem nas otaczającej codzienności.

Po lekturze tego projektu ustawy nasunęły mi się następujące wnioski wynikające z moich doświadczeń zawodowych.

1. Ochrona krajobrazu i wyglądu przestrzeni publicznej jest uwarunkowana stawianymi do dyspozycji mechanizmami narzędzi administracyjnych. Tzn. tylko równoczesne działanie wielu instytucji publicznych w ramach tzw. współpracy czy wzajemnej pomocy jednostek administracyjnych jest w stanie umożliwić osiągnięcie celów dalekosłężnych. Ustawa mówi o sporządzaniu audytów krajobrazowych raz na 20 lat.

Tak założone cele ustawy muszą być flankowane poprzez działania administracyjne działające w oparciu o tak dalekowzroczną politykę docelową. Taką instytucją są Zarządy Dróg i Mostów. To planowanie i zarządzanie tymi elementami infrastruktury krajowej, wojewódzkiej itd. Daje narzędzie do egzekucji celów projektu tej ustawy. Moim zdaniem należy wzmocnić możliwości działania tych jednostek w opiniowaniu przedsięwzięć budowlanych. Np. w Niemczech istnieje obowiązek bezwzględnego podporządkowania przedsięwzięć budowlanych w pasach przydrożnych (20m i 40m). Jednostki zarządzające budową i utrzymaniem dróg nie mają za zadanie wynajem tych powierzchni. Ich zadania ograniczają się tylko do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony ruchu drogowego.

To odwracanie uwagi kierowcy od wydarzeń na drodze np. przez reklamy może być przyczyną uśpienia jego czujności i temu podążających kolizji drogowych. Ten aspekt powinien być jednym z uwarunkowań dla dopuszczania reklam.

2. Jako kontraproduktywną należy uznać komercjalizację powierzchni pod reklamę. Prostymi słowami radni trafiając swe decyzje nie powinni rozpatrywać w tym zakresie bezpośrednich wpływów do kas miejskich.

Oni powinni być bardziej zainteresowani wpływami z podatków poszczególnych pracowników sektora budowlanego, pracujących na rzecz utrzymania i restaurowania istniejących obiektów. Warunki preferencji podatkowych dla takich instytucji nie mogą być równe typowym polskim wymogom konserwatorskim, bo to zespół obiektów niekoniecznie zabytkowych może stanowić o unikatowych walorach tej przestrzeni publicznej.

3. Tak to już jest, że działalność gospodarcza jest napędem pozytywnego lub też negatywnego rozwoju krajobrazu.

Odpowiednia polityka preferencji finansowych jest kluczem do uzyskania wytyczonych celów. To pojedynczy przedsiębiorcy muszą być zainteresowani tym „aby było ładnie”. Dotychczasowa preferencja na polskim rynku nieruchomości z tzw. rynku pierwotnego jest motorem dla powstawania nowych obiektów. Równie ważnym zagadnieniem działającym na rzecz ochrony krajobrazu jest utrzymanie istniejącej zabudowy. Stworzenie preferencji finansowych jest tylko pozornie służeniem do kas budżetowych. Doświadczenia Niemieckie wskazują iż zainwestowanie funduszy miejskich na rzecz remontów w zurbanizowanych strefach preferencji krajobrazowej powoduje uruchomienie siedmiokrotnego obrotu na rynku

budowlanym, Tzn. jedno zainwestowane Euro daje wykorzystanie subwencji w wys. siedmiu Euro. Pieniądże te równocześnie działają stabilizująco na rynek pracy. To prawda iż taka ustawa nie ma bezpośredniego działania finansowego, jednak działanie na rzecz odnowy istniejącej substancji budowlanej implikuje miejsca pracy i koniunkturę budowlaną. Tyle, że nie dla obiektów nowych. O wartościach kulturowych krajobrazu stanowi wielopokoleniowy dorobek budownictwa.

4. Normy i wytyczne dla regionalnego sterowania powierzchniami dla produkcji energii odnawialnych wymagają specjalnych wytycznych. To ich wydajność prowokuje działania inwestorskie i ten element nie powinien być pomijany przy wyznaczaniu skoncentrowanych, krajobrazowo neutralnych powierzchni pod takie użytkowanie. Elektrownie wiatrowe mają jeden minus, one produkują energię dokładnie o tej porze dnia kiedy jest najmniejsze zapotrzebowanie w sieci energetycznej. Ich kombinacja z odpowiednimi technologiami przesyłu i magazynowania energii staje się dopiero właściwą wytyczną dla znajdowania odpowiednich miejsc pod tego typu inwestycje. Inwestycje w ramach energetyki działające na rzecz zdecentralizowanego zapewnienia zasilania i CO₂ neutralnego pozysku energii.

Jeśli w jakikolwiek sposób mógłbym się przyczynić do dalszej konsultacji tego projektu ustawy i urzeczywistnienia ich celów, stoję ze swoim niemałym doświadczeniem fachowym w każdej chwili do do Państwa dyspozycji.

Serdecznie pozdrawiam

OSOBA FIZYCZNA

Beratung und Konfliktlösung in landschaftskulturellen, baukulturellen, planerischen und planungsrechtlichen Fragen.

Architekt & Stadtplaner AKNW Düsseldorf

architekt - Bund Polnischer Architekten - Warszawa/Katowice

Beratender Mitglied des Bundesverbandes für Wohnen und Stadtentwicklung e.V. - Berlin

Mediator - Deutsche Anwalts Akademie Berlin